

- Coperta I, IV: Cei doi sfinți care străjuiesc cavoul Iuliei Hasdeu și al părinților ei de la Cimitirul Bellu din București.
I: Detaliu; IV: Imagine de ansamblu.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HASDEU, BOGDAN PETRICEICU
Arhiva spiritistă / Bogdan Petriceicu Hasdeu ; transcrierea, trad.
textelor și note de Jenica Tabacu. - București : Saeculum I.O., 2020
5 vol.
ISBN 978-973-642-448-9
Vol. 3. : (13.11.1894 - 31.12.1895). - 2020. - ISBN 978-973-642-451-9
I. Tabacu, Jenica (trad. ; note)
133.9

Editura SAECULUM I.O.
ISBN 978-973-642-448-9
ISBN 978-973-642-451-9

© Toate drepturile sunt rezervate Editurii SAECULUM I.O.

Bogdan Petriceicu Hasdeu

ARHIVA SPIRITISTĂ

Vol. III

(13.11.1894 – 31.12.1895)

**Transcrierea, traducerea textelor
și note de**

JENICA TABACU

Editura SAECULUM I.O.
București 2020

13 noiemb[re] [18]94.

Eu, Serb[ulescu], St. Michailescu, Vermont.

Răspuns [transmis de spiritul lui Nicolae]:

Mon cher et toujours très aimé frère,

Je commence le premier et je commence par mes mille et mille embrassements. À présent comme toujours tu les a mérités. En t'embrassant moi-même, je me sens embrassé par toi. Oui, toi; si le contentement a pour vous presque la limite, pour nous d'ici il est sans bornes. Tu as été (car je sens que tu me comprends) le parfait instrument de nous, nous, et surtout de notre grande Admirable. Et en même temps un instrument qui a le pouvoir de créer... et elle, la Belle Admirable, Ange de la croix des 7 roses, a été tout aussi que toi la parfaite médiatrice de Celui dont les rêves enveloppent votre globe de toutes les parts. Elle l'a été parce que c'est lui qui est l'origine impulsive. Le chant de la terre t'a été donné pour le Noël, et ici chez nous le 25 Décembre, le jour de naissance du grand Seigneur de la terre— jour qui coïncide avec la naissance de votre globe. Nous le ferons chanter pour la première fois (pour la terre) par une musique céleste, comme autrement il y a l'habitude pour presque la plupart des corps célestes. Notre ami Étienne Mikailesco en te disant ce qu'il a dit, je l'ai dit moi par lui „L'esprit“ = étincelle. Le levier ... et les esprits anges de la terre, aux torches flamboyantes, dans la lumière des torches ayant écrites en des termes lisibles pour tout esprit digne d'assister à la solennité les idées matérialisées à notre manière de tes vers, agiteront leurs suaires, comme les éphialame dans l'antiquité. Je regrète que notre ami le dr. Istrati n'est pas ici, car je voulais parler par un pour lui, mais enfin nous le verrons, et alors, l'occasion venue, nous profiterons d'elle, mais je n'hésite pas à me taire, car voilà l'Admirable qui vient. Vous me permettez— n'est-ce pas? Oui. La signature du Sir William vous a été donnée, et encore comme remerciement pour toi, mon très cher frère de l'avoir caractérisé comme tu l'as fait dans le chant de la terre. Je termine par le commencement. Tout à toi, Nicolas.

[Scumpul și totdeauna mult iubitul meu frate,

Încep primul și încep prin o mie și o mie de îmbrățișări. Acum, ca totdeauna, le-ai meritat. Îmbrățișându-te eu însumi, mă simt îmbrățișat de tine. Da, de tine. Dacă mulțumirea are pentru voi aproape o limită, pentru noi de aici este fără margini. Tu ai fost (căci simt că mă înțelegi [înțelegi] instrumentul nostru perfect, al

nostru, și mai ales al mării noastre Admirabile, și în același timp un instrument care are puterea de a crea... Și ea, frumoasa Admirabilă, îngerul crucii celor 7 trandafiri, a fost la fel ca tine perfecta mediatoare a celui ale cărui vise învelesc globul vostru din toate părțile. Ea a fost pentru că el este originea impulsului. Cântecul pământului ți-a fost dat pentru Crăciun, și aici la noi, 25 decembrie, ziua nașterii marelui Domn al pământului – zi care coincide cu nașterea globului vostru. Îl vom cânta pentru prima dată (pentru pământ) printr-o muzică celestă, cum, de altfel, există obișnuința pentru aproape majoritatea corpurilor celeste. Prietenul meu, Ștefan Michailescu spunându-ți ce ți-a spus, am spus-o eu prin el: „spiritul“ = scânteie. Pârghia... Și spiritele îngeri ai pământului, cu torțe aprinse, la lumina torțelor scriind în termeni lizibili pentru orice spirit demn de a asista la solemnitatea ideilor materializate în maniera noastră a versurilor tale, își vor agita giulgiurile, precum epitalamul¹ în antichitate. Regret că prietenul nostru, dr. Istrati, nu este aici, căci vroiam să-i vorbesc printr-un *pentru el*, dar în fine vom vedea, și atunci, când va veni ocazia, vom profita de ea, dar nu ezit să tac, căci iat-o pe Admirabila care vine. Îmi permiteți, nu-i așa? Da. Semnătura lui Sir William v-a fost dată, și încă drept mulțumire pentru tine, scumpul meu frate, de a-l fi caracterizat cum ai făcut-o în cântecul pământului. Termin printr-un început. Tot al tău, Nicolae.]

Răspuns [transmis de spiritul Iuliei]:

Mon cher et très aimé Papaliga,

Nous tous, nous sommes très contents de toi. Et Celui d'en haut étant content de moi, est très content de toi. Je n'ai que peu de choses à te dire à présent, car ma présence ici est absence là où la nécessité la doit faire présence. Nous ferons dans la séance solennelle, que nous t'indiquerons, une communication plus longue. À présent, mon très cher, comme je possède très bien le médium, je peux commencer la continuation de notre cours. Entrez, et soyez les bienvenus! Vous avez presque saisi, mes chers, l'idée que j'ai étalée devant vous la séance passée. Vous avez vu ainsi, qu'un esprit possédant le savoir, et puis sachant oser, et osant vouloir peut, ayant une volonté suffisamment grande et constamment établie, peut s'asseoir dans la matière cosmique, et comme cette matière pénètre celle astrale, et comme cette dernière matière est la contrée d'un grand nombre d'esprits, vous voyez, mes chers, qu'aisément cet esprit-là de la matière cosmique pénétrera lui-même le pays astral et ses habitants. Donc d'ici la possibilité

d'un esprit supérieur de pénétrer par sa volonté qui ne se voit pas, mais qui se sent, les esprits inférieurs. De la même façon ceux de la matière transcendante, qui s'étale parallèlement avec celle formative ou unique, peuvent à leur tour pénétrer les contrées de la matière cosmique et astrale. Pour vous, mes chers, et je m'adresse surtout aux amis d'autre vie, pour vous qui vous efforcez de saisir les choses qui n'existent que pour vous – comme les trois ou quatre dimensions – la chose est difficilement comprise. Mais osez-vous la pouvoir comprendre? Si...oui... le oui sera aussi la réponse de cette interrogation. Mais, mes chers, et aimés amis, revenons à grands pas à l'image! Grâce à la tension d'une volonté constante et consciente, l'image d'un esprit se fait possible. Pendant le temps où l'image n'est pas équilibrée par une constante et consciente volonté, d'où émane la tension nécessaire de faire les limites de l'image, l'esprit est dans l'état de trouble, état que vous connaissez, car plus d'une fois nous avons parlé de cet état. Et à présent un moment, mes chers. Si l'esprit ne parvient à limiter l'équilibre de la tension à une image constante, il s'imaginera (l'esprit) qu'il a encore le corps, et il ira, quoique lentement, le réchauffer même sous le marbre du tombeau. Et en l'habitant cette fois-ci, le cas n'est pas rare, il peut produire même quelques mouvements. Voilà, mes chers, des cas où vous croyez qu'un homme a été enseveli vivant. Mais je sens l'appel et me sert d'excusé. Au revoir, la prochaine leçon sur l'image comme intelligence. Toute à toi, mon très cher et très aimé Papaliga, et mes milles embrassements sont toujours pour toi à les recevoir. Mes vœux aux amis qui y sont et tout-à-fait d'en haut j'embrasse 400 mille fois ma chère maman. Toute à toi, Lili.

[Scumpul și mult iubitul meu Papaliga,

Noi toți suntem foarte mulțumiți de tine. Și Cel de sus, fiind mulțumit de mine, este foarte mulțumit de tine. Nu am decât puțin lucruri să-ți spun acum, căci prezența mea aici înseamnă absența de acolo unde necesitatea ar trebui să mă facă prezentă. Vom face în ședința solemnă, pe care ți-o vom indica, o comunicare mai lungă. Acum, scumpul meu, cum posed foarte bine mediumul, pot să încep continuarea cursului nostru. Intrați și fiți bineveniți! Ați sesizat aproape, scumpii mei, ideea pe care am etalat-o în fața voastră în ședința trecută. Ați văzut astfel, că un spirit posedând știința, și apoi știind să îndrăznească, și, îndrăznind să vrea, poate, având o voință suficient de mare și constant stabilită, poate să se așeze în materia cosmică. Și cum această materie pătrunde pe cea astrală, și cum această ultimă materie este regiunea unui mare număr de spirite, vedeți, scumpii mei, că ușor acel spirit al materiei

1. Poem scris cu ocazia nunții.

cosmice va penetra el însuși țara astrală și locuitorii ei. Deci, de aici posibilitatea unui spirit superior de a pătrunde prin voința sa, care nu se vede, dar care se simte, spiritele inferioare. În același mod, cele ale materiei transcendente, care se etalează paralel cu cea formativă sau unică, pot, la rândul lor, să penetreze regiuni ale materiei cosmice și astrale. Pentru voi, scumpii mei, mă adresez mai ales prietenilor dintr-o altă viață, pentru voi care vă forțați să sesizați lucrurile care nu există decât pentru voi – ca a treia sau a patra dimensiune – lucrul este dificil de înțeles. Dar îndrăzniți să puteți să-l înțelegeți? Dacă... da... da-ul va fi atunci răspunsul la această întrebare. Dar, scumpii mei, și iubiți prieteni, să revenim cu pași mari la imagine! Grație tenisunii unei voințe constante și conștiente, imaginea unui spirit devine posibilă. În timpul în care imaginea nu este echilibrată printr-o constantă și conștientă voință, de unde emană tensiunea necesară de a da contur limitelor imaginii, spiritul este în starea de tulburare, stare pe care o cunoașteți, căci de mai multe ori am vorbit despre această stare. Și acum un moment, scumpii mei. Dacă spiritul nu ajunge să echilibreze tensiunea unei imagini constante, el își va imagina (spiritul) că are încă un corp, și va merge, deși lent, să-l încălzească chiar sub marmura mormântului. Și locuindu-l de această dată, cazul nu este rar, poate să se producă chiar câteva mișcări. Iată, scumpii mei, cazuri în care credeți că un om a fost îngropat de viu. Dar simt apelul și cer scuze. La revedere, lecția viitoare despre imagine ca inteligentă. Toată a ta, scumpul și mult iubitul meu Papaliga, și ale mele o mic de îmbrățișări sunt totdeauna pentru tine să le primești. Urările mele prietenilor care sunt acolo, și de sus îmbrățișez de 400 de mii de ori pe scumpa mea mamă. Toată a ta, Lili.]

Nota lui B.P. Hasdeu la fila 89:

13 nov[embrie] [18]94.

Style poétique et évangélique, en annonçant l'approche des fêtes de Noël. Les esprits célestes vont jouer l'hymne sur la terre. Compliment pour le chant de la terre de Mr. H[asdeu] [Stil poetic și evanghelic, anunțând apropierea sărbătorilor de Crăciun. Spiritele celeste vor cânta imnul pe pământ. Complimente pentru *Cântecul pământului* de d[omnu]l H[asdeu].]

Cours. La volonté consciente. [Curs. Voința conștientă.]

Comme l'esprit, trop habitué avec son corps, après la mort est quelque temps en un état de trouble, il peut venir même le rechauffer dans la tombe, et lui faire faire un mouvement. En ce cas on croit que l'homme a été enseveli vivant. [Cum spiritul, prea obișnuit cu corpul său, după moarte este câtva timp într-o stare de

tulburare, el poate să vină să-l încălzească în mormânt, făcându-l să producă o mișcare. În acest caz se crede că omul a fost îngropat de viu.]

(Arh. Muz. Mem. „B.P. Hasdeu“, Câmpina, inv. nr. 924965, c. 407, 97 f.)

411

20 nov[embrie] [18]94.

Eu, Serb[ulescu], dr. Istrati, St. Michailescu.

Răspuns [transmis de spiritul lui Nicolae]:

Mon cher et très aimé frère,

Très bien, tous très contents de toi. Et comme nous avons entre nous notre cher et ami, dr. Istrati, je veux selon la promesse déjà faite, lui dire par un pour lui quelques choses que je crois l'intéresser. Donc pour lui seul seulement. Je me permets, mon cher et très aimé collègue, de te recommander un livre qui doit t'intéresser. Et comment s'intéresser pour ôter un doute qui pèse sur votre conscience? Vous le lirez, et pour exclure une possibilité, la manière du traitement conviendra très bien pour tout enfant qui vous semble en cause et qui est bien en santé. Le livre, librairie Douin, Paris, Grancher, l'auteur, un de mes amis d'autrefois, „Les maladies des organes respiratoires“. Mais comme je ne veux pas abuser, nous parlerons de ça une autre fois. Faites comme vous savez faire. Et ce que vous ferez sera bien fait. À présent, mes chers, encore quelques mots jusqu'à l'arrivée de notre Admirable. 2 séances de passes. Les appareils pour une autre séance doivent être plus rapprochés et je vous indiquerai sur la séance solennelle de dimanche quelques détails. Et ça jusqu'alors assurément. À présent faites, mes chers, une pause de 10 minutes sans lire, et puis l'Admirable. Je vous embrasse 1000 fois, toi, mon très cher frère, comme notre chère Marthe. Tout à toi, Nicolas.

[Scumpul și mult iubitul meu frate,

Foarte bine, toți [sunt] foarte mulțumiți de tine. Și cum avem între noi pe scumpul și prietenul nostru, dr. Istrati, vreau, conform promisiunii deja făcute, să-i spun printr-un *pentru el* câteva cuvinte care cred că-l interesează. Deci, numai pentru el. Îmi permit, scumpule și mult iubitele coleg, să-ți recomand o carte care trebuie să te intereseze. Și cum să te interesezi pentru a scoate o îndoială care cântărește asupra conștiinței tale? O vei citi, și pentru a exclude o posibilitate, maniera de tratament va conveni foarte bine pentru orice copil care vă pare în cauză și care este foarte sănătos. Cartea,

librăria Douin, Paris, Grancher, autorul, unul dintre prietenii mei de altădată, *Bolile organelor respiratorii*. Dar cum nu vreau să abuzez, vom vorbi despre aceasta altă dată. Faceți cum știți să faceți, și ceea ce veți face va fi bine făcut. Acum, scumpii mei, câteva cuvinte încă până la sosirea Admirabilei. 2 ședințe pase. Aparatele pentru o altă ședință trebuie să fie mai apropiate și vă voi da asupra ședința solemnă de duminică câteva detalii. Și aceasta până atunci desigur. Acum, faceți, scumpii mei, o pauză de 10 minute fără a citi, și apoi – Admirabila. Vă îmbrățișez de 1000 de ori, pe tine scumpul meu frate, ca și pe scumpa noastră Martha. Tot al tău, Nicolae.]

Răspuns [transmis de spiritul Iuliei]:

Mon cher et très aimé Papaliga,

Avant de commencer le peu de mon cours, disons quelques choses qui vous intéressent. Vous savez que tout ce que nous avons dit jusqu'à présent, fut plutôt pour atteindre la partie la plus intéressante, c'est-à-dire la partie finale concernant la possibilité de faire un médium manifeste (car il doit être né médium, et nous le faisons manifeste) et puis les moyens de conserver sa médiumité. Et le cours jusqu'à présent eut comme but de vous donner les éléments nécessaires pour bien comprendre la fin. À-propos, nous ne sommes pas loin d'avoir un poète du temps de Henri IV entre nous comme esprit qui se manifestera par écriture, car nous l'avons autrement ici même à présent. Je le fais préparer donc je peux commencer et je regrette, excusez-moi, d'être ainsi courte ce soir. Que ceux qui doivent m'assister et assister, qu'ils soient les bienvenus! Très bien, mes chers. Nous assisterons et vous me ferez plaisir d'assister le dimanche futur à la séance solennelle, vous tous plutôt d'entre nous d'ici, à la séance solennelle. À présent hasardons quelques idées sur l'image comme intelligence. Vous vous souvenez, mes chers, ce que nous avons défini comme intelligence. Je le répète: l'acte par lequel on peut lire dans la matière transcendante lumineuse les images des idées gravées ici par une impression matérielle. Eh bien, l'image, entre autres, a aussi par la substance pure de l'esprit le pouvoir de lire, ou mieux de s'impressionner par les fluides divers qui sont, pour m'exprimer ainsi, les matérialisations des vœux des divers esprits. Tous ces fluides ont comme source une volonté, et sur l'image on sent très bien ces vœux, car ici il n'y a aucune transformation qui semblerait surnaturelle et indéchiffrable comme chez vous, p[ar] ex[emple] l'impression physique ou mécanique ou impression physiologique, et la dernière en impression psychique. Voyons qu'est-ce qu'un

fluide! Donnons d'abord un exemple qui vous expliquera la chose! Prenons, mes chers, un objet formé par une substance cristalline! La matière qui la compose, ainsi comme elle se présente grosso modo, étant cristalisable, a comme propriété la constance bien compris inconsciente. Très bien. Et la constance inconscience est toujours un impuls d'une volonté (énergie) en éclosion, ou bien d'une volonté sans direction, d'une volonté latente, inerte. N'est-ce pas? Traitez une espèce de matière, et je prends le zinc, en le mettant en contact avec une autre matière qui a toujours la même composition, donc qui a elle même une volonté inerte p[ar] ex[emple] l'acide sulfurique. Par la combinaison de ces deux corps ou (pour mieux me faire comprendre) par la mise en contact de ces 2 volontés inertes, vous aurez un fluide tout aussi sans direction propre, tout aussi d'une volonté inerte, mais propre à être dirigé, lui sans direction– l'électricité. Dans toute combinaison il y a des fluides que vous ne connaissez pas, et qui, s'ils ne sont pas employés, se retournent et se fondent dans la matière unique, en lui procurant un autre moyen, un moyen nécessaire pour que sa tension puisse former les différentes étapes de condensation en cosmique, astral etc. Vous voyez ici le résultat d'un commencement de volonté ou bien d'une volonté inerte. Parlons la leçon future de la volonté consciente car à présent vous voyez que mes ailes se distendent et que l'espace que je connais me veut en d'autres parts. Je termine, et je t'embrasse 1000 et 1000 fois toi, mon très cher Papaliga et ma chère maman. Toute à toi. Mes vœux aux amis qui y sont. Lili.

[Scumpul și mult iubitul meu Papaliga,

Înainte de a începe puțin din cursul meu, să spunem câteva lucruri care vă interesează. Știți că tot ceea ce am spus până acum a fost mai degrabă pentru a atinge partea cea mai interesantă, adică partea finală privind posibilitatea de a face un medium manifest (căci el trebuie să fie născut medium, și noi îl facem manifest) și apoi mijloacele de a conserva mediumitatea sa. Și cursul până acum a avut ca scop să vă dea elementele necesare pentru a înțelege bine sfârșitul. Apropos, nu suntem departe de a avea un poet din timpul lui Henri al IV-lea între noi, ca spirit care se va manifesta prin scris, căci altfel îl avem chiar acum aici. Îl pregătesc. Deci pot să încep și regret, scuzați-mă, de a fi atât de scurtă în această seară. Cei care trebuie să mă asiste și să asiste să fie bineveniți! Foarte bine, dragii mei. Noi vom asista și voi îmi veți face plăcerea de a asista duminică viitoare la ședința solemnă, voi toți mai degrabă dintre noi cei de aici, la ședința solemnă. Acum să formulăm câteva idei despre imagine ca inteligență. Vă amintiți, dragii mei, cum am

definit inteligența. O repet: actual prin care se pot citi în materia transcendentă luminoasă imaginile ideilor gravate aici printr-o impresie materială. Ei bine, imaginea, între altele, are, de asemenea, prin substanța pură a spiritului, puterea de a citi, sau mai bine de a se impesiona prin fluidele diverse care sunt, pentru a mă exprima astfel, materializări ale dorințelor diverselor spirite. Toate aceste fluide au ca sursă o voință, și pe imagine se simt foarte bine aceste voințe, căci aici nu există nici o transformare care ar părea supranaturală și indescifrabilă sau [ar fi] la voi, de exemplu impresia fizică sau mecanică sau impresia fiziologică, și ultima în impresie psihică. Să vedem ce este un fluid! Să dăm mai întâi un exemplu care vă va explica faptul. Să luăm, dragii mei, un obiect format dintr-o substanță cristalină. Materia care o compune, așa cum se prezintă ea grosso modo, fiind cristalizabilă, are ca proprietate regularitatea, bineînțeles inconștientă. Foarte bine. Și regularitatea inconștientă este totdeauna un impuls al unei voințe (energie) în desfășurare, sau la fel de bine al unei voințe fără direcție, o voință latentă, inertă. Nu-i așa? Tratați un tip de materie, și eu iau zincul, punându-l în contact cu o altă materie care are totdeauna o altă compoziție, deci care are ea însăși o voință inertă, de exemplu acidul sulfuric. Prin combinarea acestor două corpuri sau (pentru a mă face mai bine înțeleasă) prin punerea în contact a acestor două voințe inerte, veți avea un fluid la fel, fără direcție proprie, la fel cu o voință inertă, dar apt de a fi dirijat, el fără direcție – electricitatea. În orice combinație există fluide pe care nu le cunoașteți, și care, dacă nu sunt folosite, se întorc și se topesc în materia unică, procurându-i un alt mijloc, un mijloc necesar pentru ca tensiunea sa să poată să formeze diferitele etape de condensare în cosmic, astral, etc. Vedeți aici rezultatul unui început de voință sau mai bine zis de voință inertă. Să vorbim în lecția viitoare despre voința conștientă căci acum vedeți că aripile mele se întind și spațiul pe care-l cunosc mă vrea în alte părți. Termin și te sărut de 1000 și 1000 de ori pe tine, scumpul meu Papaliga, și pe scumpa mea mamă. Toată a ta. Urările mele prietenilor care sunt acolo. Lili.]

Nota lui B.P. Hasdeu la fila 100:

20 nov[embrie] [18]94.

Recommandation à Istrati de lire un livre de médecine.

[Recomandare lui Istrati să citească o carte de medicină.]

On naît médium. Il faut développer cette qualité. [Ne naștem mediumi. Trebuie să dezvoltăm această calitate.]

Cours. L'image comme intelligence. [Curs. Imaginea ca inteligență.]

Jolie formule de prendre congé. [Simpatică formulă de a lua concediu.]

(Arh. Muz. Mem. „B.P. Hasdeu”, Câmpina, inv. nr. 924966, c. 408, 100 f.)

412

25 nov[embrie] [18]94.

Nevasta, eu, Speranța, Lecca, St. Michailescu, dr. Burada, Rossi.

Mai târziu dr. Istrati.*

Răspuns [transmis de spiritul Iuliei]:

Mon cher père,

Je dois te dire d'abord que nous tous nous sommes très contents. Après, je dois te rappeler le vœu de mon grand-père. Tu le sais. Moi je ne suis plus par ici, mais je compte y venir pour quelque temps. Je viendrai toujours en mission. Notre Nicolas t'a préservé d'un mal que tu devais subir. Bien entendu, il n'a fait que te donner une inspiration, et c'était toi-même qui a fait le reste, et cela à l'occasion du voyage. Il ne me reste à présent – car je n'ai rien autre chose à te dire par cette main – il ne me reste qu'embrasser mille fois ma chère maman et toi également. À vous, Lili.

[Dragul meu tată,

Trebuie să-ți spun, mai întâi, că noi toți suntem foarte mulțumiți. Apoi trebuie să-ți amintesc dorința bunicului. O știi. Eu nu mai sunt pe-aici, dar socotesc să vin acolo pentru câțva timp. Voi veni totdeauna în misiune. Nicolae al nostru te-a apărut de un rău pe care trebuia să-l suporti. Bineînțeles, nu a făcut decât să-ți dea o inspirație, și tu însuși ai făcut restul, și aceasta cu ocazia călătoriei. Nu îmi rămâne acum – căci nu am nimic altceva să-ți spun prin această mână – nu îmi rămâne decât să sărut de o mie de ori pe scumpa mea mamă și pe tine la fel. A voastră, Lili.]

Întrebare la fila 4:

Mon ange, Lili,

Qu'entends-tu par la miniature de ton portrait? Notre Lecca n'en saisit pas bien le sens.

[Îngerul meu, Lili,

Ce înțelegi prin miniatura portretului tău? Lecca al nostru nu înțelege bine sensul.]